

3. Derefter vil der foreligge Nivelering og Terrainsituering af samtlige Stove paa alle de andre Der, et Arbeide, som paa Grund af dets store Vanskelighed var betragtet som uudsørligt, indtil det i 1869 blev bestemt, at disse Vanskeligheder i Fremtiden (altsaa først og fremmest ved den da forestaaende Opmaaling af Sjælland) burde overvindes, efter som Gjengivelsen af Landets Overfladeform ellers vilde lide af altfor store Huller, undertiden endog paa særdeles vigtige Punkter, en Betragtning, hvis Rigtighed blev stadfæstet ved, at Finansministeriet i 1877 gennem Krigsministeriet udtalte Ønsket om, at Generalstaben efterhaanden skulde forsyne samtlige Statsstove med Nivellement og Terrainsituering, hvilket Ønske i de siden da forløbne Sommer er bleven opfyldt, hvert Aar med et fra Finansministeriet nærmere opgivet Distrikt.
4. Men foruden dette — under Punkt 3 nævnte — betydelige Arbeide, som altsaa i den oprindelige Plan for Generalstabens topografiske Arbeider aldeles ikke var paaregnet, vil der, saa snart det maatte kunne blive muligt, kræves et andet, nemlig en hel ny Opmaaling og Nivelering med de dertil nødvendige Forarbeider, Triangulation, Placering osv. af hele Volland, Falster, Møen samt store Arealer af Sjælland (vistnok mindst $\frac{1}{3}$ af hele Den), efter som disse Landsdele vilde være brostholdne i altfor høj Grad, hvis de skulde nøies med Resultaterne fra Opmaalingens allerførste Periode, egentlig dens Løreaar, da Methoderne endnu ikke vare fastslaaede, Instrumenterne ufuldkomne og Personalet uøvet. Det vil saaledes være Generalstaben bekendt, at bl. A. Terrainsitueringen af Volland og Falster, af Stevns, Odsherred osv. kun er udført paa Grundlag dels af et meget ufuldkomment og uselvstændigt Nivellement, dels af Kaart (en ældre Opmaaling), der vare forsynede med Terraingjengivelse efter den vistnok ganske plastiske, men absolut taget betydningsløse „Lehmann'ske Methode“. Ved de Atlasblade, der ere udgivne for de nævnte Egne af Landet, klæber der selvfølgelig store Mangler og paavifelig grove Feil.
5. Endelig vil der formentlig i en ikke fjern Fremtid udføres et fyldigt Præcisionsnivelement, saaledes som der i de senere Aar kræves i alle europæiske Stater, dels til selve Opmaalingens Grundlag og Kontrollering, dels til videnskabelige Diemed.

B. Arbeiderne i Stuen.

a. Atlasblade.

Som det paa de medfølgende Oversigtskaart er antyndet, ere samtlige Atlasblade over Derne udgivne (i 1 : 80,000), Bornholm selvfølgelig undtaget, medens der af Sjælland, som udføres i 1 : 40,000 (begyndt i 1870), ved dette Aars Udgang endnu vil mangle 70 Blade. (Afdelingen har anset det for rigtigt paa Oversigtskaartet at opføre 6 Blade, der ligge færdige, og som ville udkomme inden Aarets Udgang).

Af disse 70 ere 31 kalkograferede, og deraf atter:

13 forsynede med Stikning af Lineært,

deraf: 4 — — — — — Skrift og Tal

og deraf: 2 — — — — — Signaturer,

hvilke 2 sidste Blade altsaa kun mangle de afsluttende Revisionsarbeider.

Naar samtlige indste Atlasblade og Bornholm ere udgivne i 1 : 40,000, vil det være rigtigt at reproducere en à jour-bragt Maaling af Sjælland, Fyen osv. ved Hjælp af Kobberplade-Planer i samme Maalestof.

b. Generalkaart.

Af saadanne er udgivet:

- 1) Kongeriget Danmark og Hertugdømmet Slesvig: 2 Blade i 1 : 480,000, af 1846, allerede færdig stukket af Videnskabernes Selskab, hvorfra det overgik til Generalstaben. Dette Kaart er vistnok efterhaanden holdt à jour for Jernbaners og Vandveies Vedkommende, men trænger i høj Grad til at blive helt omarbejdet.